

MAZÁNTELL

ELŐFIZETÉSI ÁRA
Hivatalos kiadásban évről-évre.
Egy évre 18 hft.
Három évre 50 hft.
Egy évre előfizetéses hirdetés
..... 20 hft.
Egy évre előfizetéses hirdetés
..... 24 hft.
Egy évre előfizetéses hirdetés
..... 24 hft.
Egy évre előfizetéses hirdetés
..... 24 hft.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, kivétel a
Gyűlés utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Sallási Dezső u. 2.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó
hivatalában intézendők.

XXIII. évfolyam 130. szám.

Nagyvárad

Csütörtök, 1917 június 7.

Ellentámadásunk sikerét kibővítettük

Jamianónál.

Több mint 10.000 fogoly.

Keleti harctér. Budapest, június 6. (Hivatalos.) Az ojtói ország-
uton az ellenség gyengébb előretörését zárótűzünkkel elfojtottuk.

Olasz harctér. Budapest, június 6. (Hivatalos.) Az ellenség teg-
nap a Wippach-völgy és a tenger között egyre-másra intézte hiábavaló
támadásait, hogy az elmúlt napokban a Karszt-fensíkon szenvedett vere-
ségét helyrehozza, Rohamai teljesen összeomlottak.

Csapataink Jamiano mellett egy magaslatnak rohammal történt elfog-
lalásával bővítették sikerüket és elkeseredett harcokban megtartották az egész
elfoglalt területet.

Az elmúlt három csatánapon beszámított foglyok száma 250 tisztre
(köztük 4 törzestisz) és 10.000 főnyi legénység emelkedett. Több olasz ez-
red csaknem egész legénységi állományával sebesületlenül jutott kezünkre.
Igy a 86. ezred 2685, a 69. ezred 1982 és a 71. ezred 1831 harcossal. A
Verona—Imacuzza—Cuglia és Arcona dandárok, amelyek soraiban ezen
csapattestek működtek, megsemmisültek. A San Giadinai alagutban nagy
tábori kórházat zsákmányoltunk. A csatater olasz hullákkal van borítva.

A tegnapi virradó holdvilágos éjszakán az olasz repülő-
messze arcvonalunk mögött városokat és helységeket kerestek fel Ausztria
belsejében Laibach, Tirolban egészen Bosen környékéig jutottak. A ten-
gerpart vidékén és Krajnában néhány lakost bombáikkal megölték,
anyagi kár nem történt.

Délkeleti harctér. Budapest, június 4. (Hivatalos.) Változatlan
A vezérkar főnöke.

Szociálista tüntetés Stockholmban.

Budapest június 6. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Itt
ma szociálista tüntetések voltak, melynek 3 halott az áldozata. 3
embert letartóztattak. Holnap estére újabb tüntetést várnak.

Budapest, június 6. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik:
A német kiküldöttek addig csak egymás között tárgyaltak és ma a
holland-skandináv bizottsággal, mert Stauningnak, aki részt akart
venni a tanácskozáson, vissza kellett utaznia Kopenhágába a közbe-
jött a szociálista tüntetés is. A német kiküldöttek addig még nem
egyeztek meg egymás között.

Angol és francia támadások visszaverése.

Élénk repülőtevékenység.

Berlin, június 6. A nagytámasztási
tér jelentik:

Nyugati harctér.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábor-
nagy hadseregportja. A tűzérési harc a
Wytchaita szakaszban csak rövid megaza-
kításokkal folyt tovább. Az ellenség erős
felderítő előretöréseit visszavertük. Este és
éjjel a tengerpart közelében az Artois ar-
cvonal hosszában is fokozódott a harc tevé-
kenység.

A sötétség beálltával az angolok a
Scarpe északi partján jelentékeny és mélyen
tagozott erővel támadtak. Az ellenséget ba-
jor eredek Gavreille-Pamponx között súlyos
vesztéssel visszaverték. Tovább délre csak
a roeuxi pályaudvarnál nyomultak az ellen-
ség rohamcsapatai állásainkba. Arokrészskért
itt még folyik a harc.

A német trónörökös hadseregportja.
A Semain de Dameenél és a Champagne
nyugati részén változó volt a tűzérési tevé-
kenység.

A franciák tegnapi virradó éjjel egy
harmadik támadást is megkíséreltek Braya-
tól északkeletre. Ez a támadásuk sem járt
semmiféle eredménnyel azonban tetemes ál-
dozatokba került. Épenugy hiába és vesz-
teljesen támadták nagyobb francia erők a
Monte Diveren árkaikat.

Albrecht württembergi herceg had-
seregportja. Semmi lényeges esemény nem
történt.

Egyik légi járműrajunk a senrnesi ka-
tonai építményekre a (Themze torkolatá-
nál) több mint 5000 kilogram súlyu bom-
bát dobott. Jó találati eredményt figyel-
tünk meg.

Ellenfelaink az arcvonal mentén szű-

Markovits és Weinberger cégnél, Bémer-tér.

Modell blousok óriási választékban és rendkívüli olcsó árban, valamint selymek szövetek és mosó kelmek
méterenkénti olcsó eladása megkezdődött.

Allandó ujdonságok kész női confectione alsó szoknya, miedervédő, kész fehérneműk, harisnyák,
nap- és esernyők kaphatók. Szabóműhelyében rendelésre a legjobb női ruhák készülnek.
Telefon 11-09.

Egyes szám ára 12 fillér.

mos légi harcban 11 repülőgépet vesztek. Almenroder hadnagy 25 ik és 26 ik. Horsk hadnagy pedig 33. légi győzelmet aratta.

Az ellenség felgyújtja a vetéseket

A keleti és a macedóniai front.

Helyenkint feléledő tűzelés és előtéri harcok mellett a helyzet változatlan.

A Struma keleti partján angol repülőgépek bombákat hajítottak az erőfőldékre, busafőldékre.

Ludendorff, első főszállásvezető.

Művészet a Színházban a hadikölesönért.

Beöthy László dr. mond beszédet.

A hadikölesön propagálására alakult nagyváradi bizottság tervebe vette, hogy a Szilgigeti színház igazgatójával egyetértve a hó 9-én, szombaton díszelőadást fog rendeztetni a hadikölesön sikere érdekében. Az estnek főnyereségét előre biztosítja az, hogy a díszelőadás kövönzése előtt Biharvármegye és Nagyvárad közönsége illusztrált vesérférfia: Beöthy László dr. v. b. t. t., volt kereskedelemügyi miniszter ünnepi beszédet fog mondani a hadikölesön fontosságáról.

Ezen előadásra a jegyek nagyrészt a város és megye notabilitásai tartották fenn maguknak, míg a további jegyek iránt érdeklődők sziveskedjenek Pásztor Ferenc bankigazgatóhoz (telefon 994) fordulni.

A műsor művészi részében Bihari Ákos és Ede negyhatású költeményét, a Fehér város t fogja szavalni. A színtársulat két kitűnő művésze: Szilgeti Jenő és Dózsa István humoros párjelenetet adnak elő.

Zsoldos Andorné urasszony, a konzervatórium volt jeles növendéke Váradi Aladár legújabb balladáját, „Üzenet székesföldre“, fogja énekelni. Vigh Manó és Tompa Béla humoros táncduettet adnak elő. Bihari Sándor cigányzenekar kísérettel magyar dalokat énekel, Szilgeti Jenő kuplékat ad elő. Kovács Mártha, Szabeni Margit és Tarnay Maudalokat énekelnek. Majd ismét humoros jelenet következik: „Fogadjanak!“, amelyet T. Pogány Janka, Ivánfi és Dózsa énekelnek. Zsoldos Andor Petőfi Sándor és Arany János egy-egy versét szavalja. H. Körösey Judit és Sik Rózsa kacagtató családi jelenetet adnak elő. Szerepelnek a műsorban aktuális stancák is, amelyeket Polgár Mariska és Vigh Manó énekelnek.

* Zongora pianino alapos javítását, hangolást jutányos áron vállalok. Rákóczi-ut 22 sz. alatti udvarban balra. Relics János.

Gróf Zichy Géza Nagyváradon.

A csonka hősök oktatása.

A mostani világháborúban minden nemesen gondolkodó magyar ember, tehetségéhez képest kivesszi részét a nyomor és a háború folytán előálló szerencsétlenségek enyhítéséből.

Eznek lélekemelő példáját látjuk gróf Zichy Géza magyar főuraál, a kiváló félkarú zongora virtuoznál, aki a rokkantak oktatásával nagy szolgálatokat tett már eddig is azoknak a hős katonáknak, akik a haza védelmében félkarjukat veszítették.

Példával illusztrálja előttük, hogy ne essenek kétségbe, mert félkarjukkal is biztosíthatják megélhetésüket s tovább is hasznos polgárai lehetnek a nemzetnek. Ezzel nemcsak megmenti a szegény katonákat a kétségbeeséstől, de visszaadja önbizalmukat, lelkiertőt önt belsjük az élet küzdelmeivel szemben.

Ezen nemes, hazafias és emberbaráti munkájának elismerése képen, a rokkant katonák oktatása körül szerzett érdemei el-

ismerésüül a nemes gróft király fel-sége nemrég honvédtusár hadnagygyá nevezte ki.

Gróf Zichy Géza beutazza az országot, s ahol félkara rokkant katonák vannak, oktatja őket, hogy félkarral minő munkákat végerhetnek s hogyan használhatják félkarjukat.

Gróf Zichy Géza, mint értesültünk, ma, Urnapján Nagyváradra érkezik. Ezuttal a szegény csonka katonákért órsó meleg szive hozzá Nagyváradra, hogy bátortásával, oktató útmutatásával előzze a jövő iránti eszűgédést lelkükből.

Holnap, pénteken délelőtt 10 órakor a nagyváradi csapatkórházban tart előadást a megmaradt félkar miként való használatáról a csonka katonáknak.

A katonai parancsnokság az előadásra behívta a Nagyváradon és Biharvármegyében lévő félkarjukat veszített csonka katonákat.

A stockholmi békekonferencia programja.

Budapest, június 6. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A stockholmi konferencia intéző bizottsága a békeprogram megalapozása végett valamennyi nemzetiségi szakosztályhoz küldött kérdőívben a következőkre nézve kért választ:

1. A béke általános alapfeltételei.
2. A népek önrendelkezési joga.
3. A nemzetiségi autonómia.
4. Az annexió és a hadikárpótlások.
5. Az okozott károk megtérítése.
6. A fenti alapoknak Belgiumra, Szerbiára és a többi Balkán-államokra, Lengyelországra, Finnországra, Elzász Lotharingiára, Észak-Schleswigra, Örményországra, Lit-

vániára, Ukrajnára, a osztrákra, a zsidókra és a gyarmatokra való alkalmazása.

7. A nemzetközi viszony alapelvei, a nemzetközi döntő bíróságok kötelező békéltetési háború idején, Általános leszerelés, a tengerek szabadsága, a tengerszorosok, csatornák és egyes vasúti vonalak nemzetközivé tétele.

8. A titkos diplomácia eltörlése.

A kérdőív ezen programját beküldik a hivatalos békekonferencia számára.

A kérdőív utolsó része az internacionalisták és a szociálista pártok kívánságainak a békekonferenciára való megszervezésére vonatkozik.

A választójogi blokk megalakulása.

Budapest, június 6. (Saját tudósítónktól.) Az Apponyi párt tegnap értekezletet tartott, amelyen megbeszéltek a politikai válságot. A párt hiszánatosnak tartja, hogy a válságot a király Budapesten oldja meg. Burián szereplését nem látják komoly dolognak. A függetlenségi pártok között teljes az egyetértés.

A Károlyi-párt szintén értekezletet tartott, amelyen elhatározta, hogy belép a választójogi blokkba.

Budapest, június 6. (Saját tudósítónktól.) Ma este 7 órakor ment végbe a választójogi blokk megalakítása, amelyen részt

vettek a Károlyi párt, a demokraták, szociálisták és keresztényszociálisták. Elnöknak Károlyi Minály gróft választották meg, társelnöknek Vázsonyi Vilmost és Garbai Sándort. A blokk célja és tartama a radikális választójog megvalósításáig, a béke keresztülviteléig és a tartós békének olysnapolásáig terjed ki, hogy a külügyben és a hadügyben a demokrácia is tért nyerjen. Egyhangulag csatlakoztak a július 8-iki mozgalomhoz, amikor munkaszünetet tartanak. Valószínű, hogy a különböző szakosztályok az éjjel tartott összejöveteleiken szintén kimondták a csatlakozást.

Nyári újdonságok minden cikkben megérkeztek!

Selyem szövetek, bársonyok, gyapjuszövetek, mosó kelmék, csipkék, diszek, szallagok. Új modellek: Blousok, kabátok, köppöny és Jouponokban. Keztyük és harisnyák, gyermekruhák, kötények ágy és fehérneműekben. Szőnyeg és függöny nagy választékban. Női ruha varrodámban legelegánsabb costömök és ruhák készülnek, méltányos árban.

GZILLÉR IMRE nagyáruháza.

Rokkant katonák

foglalkoztató műhelyei Nagyváradon.

Suhayda Kálmán százados ipartelepei. Cipész, szabó, asztalos, kádár, kosárfonó-műhely. Mintakertgazdaság. Fataipgyár. Rokkantak ipari kiképzése. Egy magyar szervező tehetség.

Néha mi nagyváradiak sem tudjuk, mi minden van Nagyváradon.

Az alábbiakban egy magyar szervező tehetség egyszerű alkotását fogjuk vázlatosan bemutatni, amely itt van, itt működik Nagyváradon, a nélkül, hogy a nagyközönség tudomást szerzett volna róla. Minden reklám nélkül, csendben, de annál nagyobb eredménnyel dolgozik itt munkatársaival egy honvédszázados, aki pusztán a maga magyar akaratával, tehetségével, kitartásával a háborús Nagyváradot egy igazi nevezetességgel tette gazdagabbá.

Értjük a kolozsvári honvéd kerületi parancsnokság nagyváradai rokkant lábadozó osztágát, illetve annak egyszerű gazdasági és ipartelepeit.

Itt vannak a már rokkant katonák, akiket Zander-kezeléssel foglalkozásra képesekké gyógyítanak. Ilyen rokkantja ennek az idelepedett kolozsvári honvédkerületi rokkant-lábadozó osztagnak tavaly 500 volt, most mezőgazdasági szabadságra ment belőlük sok ember. Az osztagnak két év óta parancsnoka Suhayda Kálmán százados, szerény, kiválóan művelt, hallgatólag, nagytehetségtelű katona, akiből a nagy szervező erőt kiváltotta a három év óta folyó világháború. Gyors és éles szemmel észrevette, hogy milyen kifizető anyagot ad a háború

az iparos képzésre,

s hozzáfogott terve kiviteléhez. Arra alkalmas rokkantakkal megalapított egy cipész-műhelyt, ahol képzett szusterek és csizmadia vezetésével és utbaigazításával rokkantakat, akik előbbi, pl. földművelés foglalkozásukra alkalmatlanokká váltak, cipésztanulókká, majd regdekké képeztetett ki. Most ezek a kenyérkeresetükből kivetett emberek egy új keresseti alkalomra telet szert s iparosokká lettek, úgy ha végleg el kell hagyniuk a katonaságot, otthon mint szusterek, megkeresik kenyérüket becsületesen.

— Uram, mondta egy rokkant, én már nem félek, mi lesz velem, pedig ha sok álmatlan éjszakán be se hunytam a szemem, tanakodva, szent Isten, miből élek meg? Az Isten megsegített, megtanultam a szusterságot, s most kapok a végzett munka után percentot, szerzek egy kis pénst s otthon műhelyt nyitok. Áldom is Suhayda kapitány urat, hogy így hozzásegített a mester-séghez.

Bizony ez nagy üzem, s van azonkívül, hogy az iparosképzésre ilyen jótékony hatást gyakorolt, szociális haszna is. A tisztok családjai a háborús csapatok alatt gyakran zavarbajjoltak, hol készíttettek cipőt és hol javítottak ki egy-egy lábbelit, anélkül, hogy utolsó garassikat legyenek kénytelenek odaadni. A most említett cipész-műhelyekben a tisztok családok, tehát a polgári középosztály hadbanlevő tagjainak családjai, ilyen árák mellett dolgoztathatnak:

csizmakészítés	14 K 50 f.
férfi és női cipőborítás	6 K 20 f.
Cipőtalpalás	180—2 K
Gyermekcipőkészítés	4 K 80 f.
Férfi cipőkészítés	8 K — f.
Talpalás sarok nélkül	2 K 20 f.
Talpalás sarokkal	3 K — f.
Női cipőtalpalás sarok nélkül	2 K — f.
Női cipőtalpalás sarokkal	2 K 60 f.
Sarokjavítás	— K 80 f.

Anyagot a megrendelő ad.

Ez az árszabás, mint látható nagy segítséget nyújt a tisztok családoknak.

De ez még nem minden. Ugyanott, ahol a cipész-műhelyekben vígan verik a talpat, a Rákóczi uti ugynevezett Markovits házában van

egy szabó-műhely,

ahol iparoskiképzés folyik, javítanak, új ruhát csinálnak, foltosnak, vassalnak, gombot varrnak. Nagy üzem ez is, s akit betegsége elkerget előbbi foglalkozásától, a varró-tűt vesszi kezébe s kenyeret keres vele. A háborúnak mennyi borzalmát enyhíti itt a szerzetet és a munka!

Asztalos, ács és kádár

műhelyt pillantunk meg az udvarban, ott készülnek a butorok, székek, asztalok, a kifizető Zander-készülékek házilag, kaptalák és sámfák, osebrek, vedrek, hordók. Harctéri szolgálatra alkalmatlanok vígan dolgoznak nekik való munkán s nem lopják el a napot féltlenül, amínél rettenetesebb nincs is. Van az osztálynak egy

Zander-je,

amelynek áldásos, gyógyító gépei mind házilag készültek el. Állandóan kétségbe rokkant katonát kezelnek itt, vállizület, inaszerű lése, térdizületi merevség, csípőizületi merevség, félkarmerevség gyógyul lassan, szépen s gondos vezetés mellett. A svindlerok számára köröspén száját készítményű asztal, az lokviziós asztal, ahol megtanítják "kisztyű" be dudálni a páciensét. Van vibrációs masszázsz, villanyosvezető, hőlégszekrény s minden, ami a bánt, me-ev, megviselt testrészek gyógyításához szükséges. Klármann Bernát dr. hadnagy szivessz kalauzálása mellett nézzük ezeket a Zander-eszközöket, amelyek emberi foglalkozásra képesekké teszik a bánta tagokat. Mert az osztág rendeltetését Suhayda százados úgy szabta meg, hogy: dolgozni s dolgozni képessé tenni. Ezt szolgálja itt minden, eszköz, ember, szervezet.

Most üljünk fel egy kocsi s a robogjunk ki a Spitz-telep mellett, a Fröhlich szállót elhagyva, a két vízműtelep föld bokraim túl, a Schenker tanya mellé. Ott, az Omlás alatt van az osztagnak

a kertgazdasága,

nagy, bérelt terület, jól ápolt, gondozott, idejekorán betelve, megkapálva minden s hasznosított, hát öntözték a katonák. Itt tanulja meg a földműves rokkant a többtermelés főkéllékét: a jó trágyázást, gondozást, öntözést. Dus bokrokat hajt a bab és a borsó, erősen nő a krumpli s a piacra jókora mennyiséget visznek minden nap a zöldség-félékből, hogy ne legyen fennakadás a néplelmesésben s mérsékeljék a magas árakat. Suhayda százados maga is kilovagol, mikor

ideje engedni s intézkedik e mintagazdaságban, ahol virágszó állapotban van minden.

E vállalkozásoknál nem a kereskedelmi szempont a domináló, nem erre fektetik a főszólyt, hiszen ez nem is vágna össze a katonai szellemmel. Az ipari oktatás, a termelés tökéletesítése a cél. Csak az egyszerű gazdasági dást tanult itt a rokkant, soss felejtje el azt s magával viszi a legnagyobb kincset: a tudást és tapasztalatot. S ebben segítségül szolgálhatnak a beosztott tisztok, felügyelők, akik közmegelegedésre vezetnek az egyes üzemeket. Kettős hasznát érnék el: 1) kenyérkeresetre képesek ki a rokkantakat; 2) a tisztok családokat a nagy drágaságban suszter, szabó stb. munkák méltányos áron való elvégzésével segítik.

Van ezenkívül egy kosárfonóműhelye is az osztagnak, s nevezetesen

fataipgyár,

amely a pótzászlóaljakat ellátja fataipjal. Mintegy öt hat alföldi város katonaságát. Ennek sok technikai esinye binje van, s ennek dacára hetenkint 2000 talpat állít elő kifogástalanul.

A gyár Hódossy Géza műbutorgyárába költözött, azt bérel. Gépekkel szerelték fel s Goldsmann Miksa főhadnagy vette át vezetését, s a gyárban saját szabadalmú fataipjait gyártja. Ezenkívül mint a katonai hadikölcsön iroda vezetője fejt ki tevékenységét. A polgári életben a Magy. Általános Hitelbank tisztviselője s a hadügyekben szakértő. Találománya abban áll, hogy a farostokat nem vágja ketté, hanem egyben alkalmazza talpának, amely így idorítható, szegezhető, víszet nem ereszt maga alá s a járásra alkalmas. Ma már minden új bakancsra előre egy fataipat szegeznek. Gépek hasítják a talpfát, esztergályosszák, simítják, hajlítják, vasakkal látják el. Szabadalmát viseli Cziffra Kálmán dr. főispán is s a honvédelmi miniszternek egy új rendelete meghagyja, hogy polgári suszterek is kiképeztessenek a Goldsmann-féle szabadalom készítésére. Minden iparos jelentkezik nála a gyárban, aki meg akarja tanulni a szabadalom készítését s feleségezését. Eddig csak Széles Sándor gyártja s Felföldi Károly árusítja e talpakat.

Egy nagyon tehetséges, szervező képességű katonatiszt vezet ezeket az üzemeket. Érszéke bámulatos. Mikor Klebelsberg Kunó gróf államtitkár megtekintette e műveket, eszadálkozva fordult Suhayda Kálmán századoshoz:

— Mi volt a százados ur civilben?

Pedig a százados mindig katona volt, hivatásos katona. S észéke s praktikus, szociális és áldásos szervezéshez tulnötte hivatása kereteit. Igaz, egy a magyarasata: Suhayda százados magyar földbirtokos család sarja. Magyar szervező, nagyra hivatott agyvélő.

Onkéntelenül felmerül a gondolat, hogy ha ennyit el lehet érni rokkant katonákkal, mit lehetne alkotni békeidőben, rendez ujoncokkal ugyanilyen szellemű kiképzés mellett? régi copf helyett magyar alkotó erővel?

Suhayda századosnak ez a nagyszerű alkotása talán egy darab a jövő katonakiképzéséből is, s mikor okulva a mostani világháború tanulságain, bizonytal el fogunk hagyni a békeidőbeli tényleges katonai szolgálatból sok fölösleges sallangot, de rá fogják tanítani az ujoncokat sok hasznos mesterségre az így nyert időben. Ebben a megújított katonai kiképzési tervszetben mint a gyanánt ott fog állani mint a gyanánt egy magyar honvédtiszt alkotása: Suhayda Kálmán százados rokkant telepe is.

A nagyváradi honvéd lábadozó osztag dicsérete.

Parnetzky altábornagy látogatása lábadozó honvédeinknél.

A Rakovszky uton, a honvéd lektanya jobb oldalán terül el az annyi véres diadal övste négyes honvédszereplő lábadozó lak-tanyája. Simára gereblyélt udvarában hatalmas barakok állanak, apró virágos, zöldesges kertekkel szegélyesve s míg az irodákban avított emberek kesze alatt szerényen folyik a munka, a barakokban háboruban sebesült, rokkant katonákat foglalkoztatnak. Mésztársá-gakra teszik őket, hogy megkereshessék eljövendő békés civil életük fekete konyerét.

Valóban megható a gondoskodás, amely-lyel a háboru szenvedőt övesik. Sorra járom a hatalmas faspáteleket, — mindegyik szeré-nyen folyik a munka.

Az egyik barakban asztalos munkát ta-nulnak. Három gyalupad mellett gyalulnak a rokkant katonák, simítják a széles fenyő léceket, deszkákat sztergályoznak, — később a méhek. Az asztalos munkáknak nincsen olyan válfaja, mire ki ne oktatták őket.

A szomszéd teremben a földművelésügyi minisztérium kirendeltségének tanára szor-tattal tart előadást a méhekről. „Olyanok la-gyának, mint a méhek.” Elvezeti őket a de-rék tanár méhezet-telepére, hol órákig el-babrálnak a dolgozó kis jószágokkal, kinek mely fog nekik konyerét, családijuknak megélhe-tést nyújtani.

Egy másik barakban hatalmas nyálábok-ban állanak a fűfű veszők. Csillagos bios-kával, pipassó mellett, gyűrűt, sáts, nyomorék katonák mellesik a södelő gatyákat, mit a képtalan fűfűerdőjéből ingyen hor-dottak össze. Egy sarokban halomban áll a kész korár.

A közelben megmunkált zöldesges föl-dek magasba szökő palántáin végig reszdül a kora nyári szellő, hatóli a lábadozó npos udvarát, az irodaszobákat, a háló termeket, száll a magasságok felé, viszi sok sok ma-gyar honvédnek áldó sóhaját.

— De nem csupán kenyéradó mester-ségeket tanulnak itt meg sebesült hon-védeink. A magyar emberben felvillanó rej-tett tehetségek kifejtésére is teret nyújt a lábadozó osztag melegszívű, sok rendjese, csak nemrég a Ferenc József-rend lovag-keresztjével kitüntetett honvédhuzárnagy parancsnoka, atrehabesni Lukács Kálmán.

Amint az I. számú barak végére érak, meglepészen nések egy vázsonnal bevont kis műhelybe, hol magas állvány előtt egy katona áll, kesében paletta és ecset, fest. A műhely falait már majdnem teljesen be borítja a sok művészi tájkép, csendület s akterszerű munkák nagy változata, a mű-vész sok oldalúságáról téve tanuságot.

A művész tizedes civilben Berlinben él s őt is a háboru forgataga sodorta ide. Egyéb-ként magyar ember, honvéd s ő festi díszes dekorációkkal ékesse a szomszédos műhely-ben egyagot formáló honvéd késsítékárait. Sorban állanak a polcokon vásák, korsók, gipszöntvények, — hasonlatosak a relief-hoz — csupa magyaros tulipán ornamenttel.

A mesterségtanulás közben előállított, agyrészt praktikus, másrészt művészi értékű dolgok egy nagyon szép, ma még gondosan titkolt s így általunk meg sem írható módon vannak hivatalos honvédszereplő ösvényei és aródnak javára gyűjtött ugynevezett Obrin-csák-alapot remélhetőleg tetemes összeggel növelni.

Igy enyhül a sebesült, rokkant kato-nák az ösvények és árvák nyomorúságát.

Az itt leírt nemes intézményt látogatta meg hétfőn Parnetzky Jenő altábornagy. Kíséretében volt Svoy István őrnagy vezér-kari főnöke, a honvéd pótállásosj részéről Obrincsák István ezredes és Alliquander főhadnagy segédültszj.

Miután Lukács Kálmán őrnagy, jelen-tését leadta, kalauzálása mellett megtekint-tették a vendégek az egész dolgozó telepet. A példás rend, a körültekintő gondosság a munkások kifejtés körül, a hasznos és művészi munkák hatalmas tömege a leg-nagyobb és nemvárt meglepetést keltette s távozásuk előtt Parnetzky altábornagy a leg-nagyobb és legmelegebb elismerését fejezte ki Lukács Kálmán őrnagynak, a lábadozó osztag parancsnokának. B. B. Z.

A mozi szabályrendelet.

A város adja bérbe a jogot.

Tudvalevőleg a nagyváradi mozgósín-hás tulajdonosok zsinatot tettek Nagyváradi városának, hogy a tulajdonukban levő há-rom mozgósínházat részvénytársasággá ala-kítsa a város, 500,000 korona alapítókéval, amelyből 300,000 korona értékű részvényt vegyen át a város. Az ajánlattevők 15 per-cent osztalékot biztosítanak a városnak.

Az ajánlat a polgármester által tesztál-lyes törvényhatósági bizottsági tagokból összehívott értekezleten nem talált kedvező fogadtatásra, mert erős risikót láttak a do-logban.

Dr. Thury László v. főügyész ezzel szemben egy szabályrendelet tervezetet ké-szített, amely szerint a mozi jog teljesen a városé lenne, amelyet akár házilag értéke-sítene, akár bérlet útján. Sőt a mostani mozgósínház tulajdonosokkal már tárgyalást is folytatott, amely szerint évi bért fizetné-nek a városnak a mozielőadások tartásának engedélyezéséért. A 15 évre szóló szerződés tartama alatt csak négyre emelhető a mo-stani mozgósínházak száma s 15 év alatt az évi bér emelkednék évi 35000 koronáig.

A szabályzat szerint vesztő előadások a városban nem tarthatók, valamely egyesület vagy iskola ingyen vagy beléptidij mellett, de csak saját helyiségében tudományos vagy jótékony célra.

A városi tanács tegnap foglalkozott a szabályrendelet tervezettel s azt dr. Thury László részletesen ismertette. Kimutatta an-nak előnyös pénzügyi szempontokból is.

Juricskay Barna tanácsnok viszont a részvénytársaság mellett érvelt s azt igye-kezett kimutatni, hogy a városra nagyobb előny hárul minden tekintetben, ha a jelen-legi mozitulajdonosok ajánlatát fogadja el s részt vesz 300000 koronával a részvénytár-saság megalakításában.

A tanács elvileg elfogadta a főügyész tervezetét, amely a városnak biztosítja a mozi kizárólagos jogát. Különböző tárgya-lásokat mindazt irányban folytatják s így később dől el a kérdés.

Wekerle és a kormányválság megoldása.

A király Budapestre jön ?

Budapest, június 5. (Saját tudósítónk-tól.) Bécsből jelentik: Burián bárót a király ma Luxemburgban egy órási kihallgatáson fogadta.

Budapest, június 6. (Saját tudósítónk-tól.) A 8 Órai Újság jelent Bécsből: Jól értesült forrásból ma délután az a hír érke-zett Budapestre, hogy a király a kormány-válság megoldását Wekerlére fogja bízni.

Wekerle kibontakozási tervének elősor-ban József főherceget nyerte meg és az ezt követő királyi audiencián is a legjobb be-mást keltette.

Döntésre hivatott legmagasabb körökben megnyugvással látnak Wekerle kezében az ország igazgatását, már csak azért is, mert pártokivüli helyzetével a politikai küadel-mektől teljesen távol áll. Azt hiszik, hogy Wekerle minden pártnak meggyerné a tá-mogatását és sikerül neki az ország függő kérdéseinek megoldása.

Wekerle tegnap Návayval folytatott ta-nácskozásokot, azonkívül Wlassits Gyulával is behatóan tárgyalt.

Budapest, június 6 (Saját tudósítónk-tól.) A „Nap” értesülése szerint a király a napokban Budapestre fog jönni, hogy a vál-ságot Budapesten oldja meg.

Az Áldozatkésztség szobra érclemezeinek megváltása.

Az Áldozatkésztség szobrának végrehajtó-bizottsága a következőket közli:

Szíves tudomására hozzuk a megye és város t. közönségének, hogy az Áldozatkész-ség szobrán elhelyeszendő érclemezek nagy-ságai és megváltási ára a következőképen vannak megállapítva:

- 1-es nagyság: 3 négyzetcentiméter, meg-váltási ára 5—10 koronáig, (aki 1 K-t adományoz, annak kezdőbetűi lesznek a lemesre vésvé, aki pedig 2 K-t adományoz, annak a teljes neve.)
- 2 ik nagyság: 12 négyzetcentiméter meg-váltási ára 5—10 koronáig;
- 3 ik nagyság: 27 négyzetcentiméter, meg-váltási ára 10—20 koronáig;
- 4 ik nagyság: 64 négyzetcentiméter, meg-váltási ára 20—50 koronáig;
- 5 ik nagyság: 74 négyzetcentiméter, meg-váltási ára 50—200 koronáig;
- 6 ik nagyság: 90 négyzetcentiméter, meg-váltási ára 200—500 koronáig;
- 7-ik nagyság: 150 négyzetcentiméter, megváltási ára 500—1000 korona.

A 2., 3. és 4 ik nagyságu lemesre az adományozó vagy családjának neve és lakó-helye lesz bevésve. Az adományozó meg-kapja a díszes kis okiratot.

Az 5., 6. és 7-ik nagyságu lemesre az adományozó család vagy testület neve és lakóhelyén kívüli egy jelzondat vagy az illető család nemesi címere is be lesz vésvé. Ha a nemesi címer bevésése kívántatik, annak teljesítése fejében külön 25 korona fizetendő.

Akik 50 koronát vagy ezen felüli ösa-ságot adományoznak, azok megkapják a művészi kivitelű nagy okiratot.

Minden adomány a polgármesteri hiva-talba (Városháza, I. em., 2. sz.) küldendő.

A szoborbizottság.

Bűne az volt, hogy dohányt árult.

Poyár Sándor törvényszéki bíró tegnap nyolc esetben ítélt vádlottak felett. Bűnük az volt, hogy dohányt, cigarettát árultak engedély nélkül. Nagy ur a monopólium, rettenetesen sújtja azt, akinek nem ő ad engedélyt.

Ladányi Gábort és feleségét azzal vádolták, hogy Almásy Dénes gróftól szűsdohányt loptak a azt eladták.

— Mi volt a dohánynyal? kérdi a bíró.

Hát baj volt. Ebben a borzasztó világban elhoztunk a méltóságos urtól vagy 12 kiló dohányt s eladtuk. Engedelmet.

A bíróság (előadó: Kilituss János pénzügyi tanácsos, jegyző: Toóth Kálmán dr) a férjet 1 havi fogházra s 100 koronára, az asszonyt 12 korona 80 fillér pénzbüntetésre ítélte.

Vilkács Ilona ifju leányt azzal vádolták, hogy a vasutnál cigarettát árult a katonáknak. Elmondja, hogy régebben a vasut előtt levő bódében árult s onnan ismerték a katonák. Kértek tőle cigarettát, neki nem volt trafikja, hát hazament a elhozta az apja saját készítésű cigarettát s azokat árulta. A katonák a cigarettát éhségtől majd összevették.

— Hol árultotta? kérdi a bíró.

— A nyugvóállomáson a katonáknak.

En szerencsés válasz volt, mert a nyugvóállomás nem nyilvános hely, mint a vasuti állomás. Ezért kikerülte a fogházat s csak 100 korona pénzbüntetést kapott.

Sántha Rezsóné Nagyszalontán az Abáscsán kávéházban saját készítésű cigarettát árulta. Tagadta. A tanúk: Páter Márta kaszáló és a vendégek igazolták a vádat. Egy havi fogházat kapott. Fellegbezték.

A Lloydban

Egy este megjelentek Pogácsás György várombírt, Széles Gábor, Huzella Ödön tisztviselők, Kassa Dezső járhatkezelő s cigarettát kértek. Mondták, hogy nem szabad árulni, csak barátságból kértek egy párat. Eisele Antal főpincér Hárem jelszerű bajor cigarettát adott nekik, 10 darabot 1 korona 60 fillérért. Lehat, hogy a cigarettát volt rossz az ára is magas, a nevesített urak feljelentették a főpincért és a kávéházat.

Eisele Antal beismeri, hogy a Hírem-et saját használatára vette 120 koronáért. Hirdeti 10 darabját 1 K 60 fillérjével. Nem volt más cigarettája, az urak kértek tőle, ő adott, bár tudta, hogy nem szabad s az urak is figyelmeztették erre. „Elvesztettem állásomat, fejezte be vallomását, három hónap óta állás nélkül vagyok, kérem ezt enyhítő körülménynek betudni.”

A bíróság 1 havi fogházra s 10 korona 40 fillér pénzbüntetésre ítélte, a kávéházat pedig 80 korona pénzbüntetésre. Fellegbezték a bűnség megállapítása miatt.

Ítélték ezenkívül Kolosics Magda, Bondár Balogh Mihály, Büche: Jakab, Plander Sándoré ügyében.

* **Közhíj**, hurut, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas-főle hurut szelvény. Ára 1-20 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagy-vár, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonzerv is kapható.

A Péter-Pál napi gyűjtés.

A Vörös-Kereszt javára.

Mióta a világháború dúl, a Vörös-Kereszt Egyesület bámulatos tevékenységet fejt ki különösen a háború által okozott sebek gyógyításában. A nagy község teljes tudatában ezen óriási munkának, nagy aldozatkészséggel szentelt a Vörös-Kereszt anyagi támogatására, hogy elősegítse az egyesületet áldásos munkájában.

Nagyváradi város közönsége mindig az első között volt, ezen jelenleg legelső háborús jótékonyt szolgáló egyesület támogatásánál.

A Vörös-Kereszt Egyesület mint az előző években, most is országos gyűjtést rendez Péter és Pál napján, június 29-én.

Tegnap értékeslet volt a város háza, dr. Cziffra Kálmán főispán elnöklése alatt, a melyen a Péter-Pál napi gyűjtésre tették meg az előkészületeket. Az értékesleten különösen a jótékony mozgalmakban állandóan tevékenykedő előkelő hölgyeink voltak nagy számmal jelen.

Dr. Cziffra Kálmán főispán üdvözölvén a megjelenteket, felszólította, hogy a daló háború közepette még mindig szükséges a jótékony tevékenység, hogy a Vörös-Kereszt megteremtése azokat az eszközöket, amelyekre a nyomor és szenvedés enyhítésére oly nagy szükség van. Ezért az évben is megtartják a Péter-Pál napi gyűjtést. Ennek a megteremtésére jött össze most az értékeslet.

Ezután dr. Fráter Imre ügyvezető alelnök felolvasta az ünnepély és gyűjtés rendszására vállalt bizottságokot. A felolvasott vádalkok, elnökök, alelnökök, végrehajtó bizottság és a nagy bizottság, csakély inóditással ugyanazok lettek, mint az elmúlt évben.

Elhatározták továbbá, hogy a nagy cél elmozdítására június 29-én lesznek pereselygyűjtés, uragyűjtés, tombola, árusítók, mozgósítópád, vírágkorzó és természetesen katonazené.

A végleges programot és az urna melletti beosztást, valamint a szükségesség egyéb tennivalóit a végrehajtóbizottság dolgozza ki.

Dr. Fráter Imre kéri különösen a hölgyeket, hogy saját körükben családjának az önkéntességnek propagandát s ezáltal lemozdítsák a fő, miszerint a tavalyi Péter-Pál naphoz hasonlóan szép összeg gyűljön be a nemzeti célra.

Dr. Cziffra Kálmán főispán szintén kéri az akcióhoz a hölgyek buzgalmét, akik eddig sem tartották meg köremlékedésüket az ilyen jótékony eszmék diadalra jutására.

Ezzel véget ért az értékeslet.

TAVASZI SZEPLŐT

pár napi használat után eltűnt az arcáról a valódi

LISZKA VIZ

Eredeti üvegekben 2 korona 40 fillérért kapható a

Csillag gyógyszerárban

Zöldfa-utca.

..HIREK..

URNAPJA.

A Katolikus egyház ma, esztörtökön ünnepli a legméltóságosabb Oltáriszentség szerzésének emlékét. Az egyház nagy fényvel üli meg e napot, diadalmenetben hordozza körül az Oltáriszentséget, a kenyér szine alá rejtett Üdvösítőt. Ez ünnep Nagy esztörtökről van áttéve a mai napra, mert ez öröm nem illeszkedik bele a nagyheti gyász komor hangulatába.

A székesegyházban ma reggel 8 órakor kezdődik az ünnepélyes szentmise, melyet gróf Széchényi Miklós v. b. t. t. megyéspüspök mond. Az evangéliumkor a szentbeadáshoz Brém Lőrinc kanonok fogja tartani.

A megyéspüspök vezetésével az egyházi körmenet kivonul az Oltáriszentséggel a Káptalan soron és a rezidencia kapujában felállított lombátrakhos, amelyeknél egy-egy evangéliumot olvasnak fel. Az ünnepség főnyének emelésére díszszászad vonul ki a honvéd zenekarral.

A szentmise alatt a székesegyházi énekkar a honvédzenekar kíséretével a következő egyházzenei műveket adja elő:

Resch: Ecce Sacerdos in D-dur.

Gruber: Missa Solemnis in C-moll.

Cherubini: O salutaris Hostia.

Filke: Sacerdos Domini.

Introitus és communio choraliter.

A négy oltárnál Dolezni négy verse az Ur-napi sequentiából.

Körmenet után

Gruber: Te Deum in C-dur.

Boleznav: Tantum ergo és Genitori.

Mise végén a magyar Hymnus.

* **Évzárás a hittudományi főiskolán** A I. sz. püspöki hittudományi főiskolán a szokott ünnepélyességgel tegnap tartották a Te Deum-ot. Hálaadás után dr. Vucskics Gyula própost-kanonok, a papnevelde igazgatója rövid beszédet intézett a növendékpapokhoz, melyben kegyelletes szavakkal emlékeztet meg az intézet nemrég elhunyt dicső tanáráról: dr. Knecht Jánosról. Majd néhány szíves szóval vakációjukra bocsátotta az ifju levitéket.

* **Az idei papszentelések.** Gróf Széchényi Miklós megyéspüspök június hó 13-án, 14-én és 15-én szentelt papokká Csillag Nándor, Kálló Ferenc, Mocsás György és Kovács Sándor végzett theológusokat. A szentelés a székesegyház Jézus Szíve kápolnájában megy végbe.

* **Athelyezés.** Gróf Széchényi Miklós püspök Bánáss László békéscsabai és Paulik Béla váradújvárosi segédlelkészeket katonalelkészi minőségük megtartása mellett, a katonai parancsnoksággal egyetértőleg kölcsönösen áthelyezte.

* **Pályázatok.** A Szent József intézet alapítványos helyeire s pályázatok június 25-ig, a katolikus tanítóképző intézetében megüresedő fizetéses és ingyenes helyekre július 1-ig adandók be. A pályázók közé felvételtől óhajtó, legalább a gimnázium VI osztályát végzett ifjak felvételére július 3-án a papnöveldeben pótvizsgálat lesz.

* **Kongregációs élet.** Az Urak Mária-Kongregációja ma délután fél 5-kor tartja összejövetelét. — Az Urak Kongregációjának mai összejövetele nem tartatik meg.

* **Az osztrák házszabályjavaslatot elfogadták.** Bécsből jelentik: A Reichsrath házszabályjavaslatát kétharmadnyi szótöbbséggel elfogadták.

* **Uj elügyész.** A hivatalos lap közli, hogy a király de Nesator József nagyvárad kir. törvényszéki jegyzőt a nagyvárad ügyészséghez alügyészévé nevezte ki.

* **Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király Hoffmann Frigyes 31. gy. e.-beli tart. főhadnagyot a hadiélményes katonai érdemkereszt 3. osztályával, Mészáros Sándor 4. honvéd gyalogezredbeli tart. tart. repülő hadnagyot az újlagos legfelső dícsérő elismeréssel, Tichy Dániel 101. gy. e. bel. tart. főhadnagyot és Kohn Pál 101. gy. e. bel. tart. hadnagyot a legfelső dícsérő elismeréssel tüntette ki.

* **Bírósági kinevezések és át-helyezések.** A hivatalos lap közli: Az igazságügyminiszter dr. Halmy Gyula belnyesi járásbírói jegyzőt a nagyvárad, dr. Kiss Lajos berettyóújfalui járásbírói jegyzőt az ipolyi járásbírói helyre helyezte át; Szentpáli Zsigmond nagyvárad törvényszéki joggyakornokot a nagyvárad és ifj. Nizsálovsky Endre gyulai járásbírói joggyakornokot a nagyvárad törvényszékhez jegyzőkké nevezte ki. Súpóly Zsigmond cell-dömölkői járásbírói díjnak a tenket, Kelemen Rezső nagyzebeni ügyészségi díjnak a székelyhídi járásbírói díjhoz irnokká lett kinevezve.

* **A megyei közigazgatási bizottság ülése.** Biharvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt fél 10 órakor tartotta meg a havi rendes ülését a vármegyeház kistermében. Az ülésen Mikolcz Ferenc dr. főispán elnöklése alatt jelen voltak: Karácsonyi János, Fráter Barnabás, Pallay Lajos, Székely Károly, Böszörményi Lajos, Németh István, Fászy Lajos, Verner Kálmán, Móricz Ernő, Thury Endre, Vasvári Lajos, Baranyi András, Balogh Elemér, Balogh János, Lendvai István, May Sándor, Kiss István, Szunyogh Sándor és Gara Sándor. Dr. Móricz Ernő Biharvármegye főorvosa a megye közegészségügyét általában kedvesnek mondja. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg a főorvosi jelentés dr. Szabó György székelyhídi, dr. Spitzer Henrik nagykeréki és dr. Halász Áron nagy-létei orvosok elhunytáról. Németh István kir. tanácsos, pénzügyigazgató a múlt hónap adóviszonyairól, Vasvári Lajos kir. tanfelügyelő néhány iskolaügyről, tanácsos segélyezéséről tett jelentést. A tanfelügyelő és Verner Kálmán áraszéki elnök kérdéseire elhatározta a közigazgatási bizottság, hogy a Feketetón létesített gyümölcsös szőlő tenfolyamon már elhelyezett 28 és ez után elhelyesendő 50 hadiárva részére egy 6 osztályos elemi iskola létesítésére fogják kérelmezni. Junghans Erhardt kereskedelmi tanácsos lakási nyelbirtokos összesen 6000 koronát adományozott egy iskola felállítására, emlírt a közigazgatási bizottság köszönetét fejezte ki.

* **Az evangélikus nőegylet mai hangversenye.** Az evangélikus nőegylet ma, csütörtökön délután 5 órakor tartja meg jótékonycélú nagy hangversenyét a Körös utcai ág. templomban. A hangverseny műsora úgy az előadandó számokat, mint az előadókat tekintve művészi nivóju s a zene-művészet iránt érdeklődő közönség érdeklődését méltán keltette fel. A befolyó jövedelmét háborús jótékonycélra fordítják. Belépőjegyek a templomajtónál kaphatók.

* **Bulgária Gyöngyöseré.** Szófiából jelentik: A bolgár kormány Gyöngyös tűzkárosultjainak 50 000 frankot adományozott.

* **A vasárnapi munkaszünetért.** A nagyvárad kereskedelmi alkalmazottak ma, azaz a hó 7-én, csütörtökön este 8 órakor az egyesületi helyiségükben (Böthy Odön-utca 2. sz. alatt) fontos ügyben értekezletet tartanak, melyre eseten is meg hívja Nagyvárad özszi kereskedelmi alkalmazottait a vezetőség.

* **Kinevezés.** A pénzügyminiszter, amint a hivatalos lap közli, Krasznovszky István nagyvárad pórtó és távirda számvetőségi díjnakot a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi számláztató gyulai kir. pénzügyigazgató mellé rendelt számvetőséghoz nevezte ki.

* **Tulzsfoltak a villamos kecsik.** Komlóssy József városl. tanácsos tegnap beadványt adott be a városl. tanácsoshoz, amelyben rámutat, hogy a villamos vasút nem tartja be a szerződést. A kecsik túl vannak zsufolva, mert sokkal több utast vezetnek fel, mint amennyi meg van szabva, ami által a közönség kábiztonasága van veszélyeztetve. Továbbá helytelenül, hogy tömegtelen sok és nagy csomagokkal mennek be különösen a vidéki utasok a kecsikbe. A rendőrséget kéri utasítani, hogy ezeket a szerződésellenes dolgokat szüntesse meg.

* **Halálozás.** Nagy Sándor nagyvárad békécsi tulajdonos, hosszas és súlyos betegség után, élete 45. évében elhunyt. Halálát neje, édesanyja és nagyszámú rokonok gyászolják. Temetés ma, június 7-én délután 3 órakor lesz a Hid-utca 13. számú háznál.

* **A Püspök fürdő vendégei.** A szexon megnyitása óta a Püspök-fürdőben időztek: Baró Zeyk Kálmán Nagyszánd, ifj. Nagy Ferenc keresk. Szentos, Kállay Odön m. k. isk. igazgató és neje Békésosaba, Weiskerg Béláné magánzó Budapest, ifj. Klein Sámuelné és leánya Nagyvárad, Kulcsár István t. k. v. Számár, Meiszl Samu gasd. Tiszadada, Szabó Árpád keresk. Budapest, Aentsik Károly p. ú. főtanácsos Nagyvárad, dr. Adler Béláné Budapest, dr. Láng Sándorné főorvos neje Debrecen, báró William Betta Sacinok, Pompíri Nándor pos. tsv. ellenőr Nagyvárad, Viaz János magánzó Debrecen, Steiner Ferenc gőzmalomtulajdonos Hódmezővásárhely, Mikó Gyula nagyiparos és leánya Hajdunánás, Müller Abraham kereskedő Nagyvárad, Veiter Mihály és leánya Sagesvár, Alt Károlyné magánzó és leánya Budapest, Porjusz Samu kereskedő Sálágyosmlyó, Kiss Ferenc és családja Nagyszalonta, Petrányi Ferenc és neje Nagyvárad, Kservinszky Andor és neje uradalmi intéző Iklód, Irimás Károly iskola-igazgató Számár-Zsadány, Nemes Viktorné igazgató neje Budapest, Farkas Pál szilész Brassó, Benedek Jerő keresk. Nagyvárad, Horváth József gasdálkodó Mezőtelegd, Kiss P. Mihály birt. Ágys, Csató Lászlóné mag. Budapest, Oláh Mihály és leányi Sáp, Mathóder József és neje Keregy, Alajos Mihály és családja birt. Keregy, Juhász Imre és családja Fürt, Herzeg János és családja Furta, özv. Kovács Jánosné magánzó, Bihar Kereszten. Nagy Zeigmend és neje Nagyvárad. (Folyt. köv.)

* **Felújítotték HOKIN birtos szex.** Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kisérdőleg Farkas István Apolló drogeriájában Békéssy-ut 7/B.

* **Elsőrendű hántott vargafa erdei métere husz korona** a Szent-elti erdőben (Püspökfürdő felett) átvéve. Felvásárló Mertz János bórkereskedésben, vagy a magtisztnál az erdőben

* **Gyönyörű rozsás ara** a nő legszébb díszje. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsült, itlen Y-PO krémét és szappant használja, melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Békéssy-ut 7/B. Rimanóczy-palota.

* **„Korona szappan-per.”** Nem kell szappan, sem sződa, sem mosópor. Ha fehérre mos, a ruhának nem árt, minden esemény a törvényszéki vegyezi tanulságvány. Egy félkilós doboz ára 25 lgr. ruhára 1 korona. Egyedüli főraktár: Farkas István „Apolló drogeria” Nagyvárad. Telefon 13—01.

KIADÓ
Városi Bazárépület
színház felőli részén
egy nagy üzlethelyiség
évi 1200 koronáért.

Eladó birtok.
Micske közég határán levő 160 magyar hold tagbirtokomat szántó föld eladom. A birtok a vasut állomástól 6 km-a törvényhatósági uttól 1 km. távolságra fekszik. Csak közvetlen vevőkre tárgyalok.
Baranyi Gábor
Micskei földbi-tokos.

SZINHÁZ
Heti műsor:
Csütörtök délután: Leányvásár.
Csütörtök este: Csárdáskirályné.
Péntek: Dollárpapa.
Szombat délután: Tatárjárás.
Szombat este: Művészet. (A hadiközpontjézés propaganda céljaira.)
Farkas Pál fellépte. Pénteken este lép fel újból a nagyvárad publikum kedvence: Farkas Pál, aki az estén a Dollárpapa címszerepét játssa. Gábor Andor pompás szatirja mindig nagyszámú közönséget vonzott, de kétségtelen, hogy pénteken este zúfolt ház nézi végig az előadást, amelynek keretében Farkas Pál játssa egyik legjobb szerepét.

APOLLÓ mozgószínház
Csütörtök
Napoleon
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

VIGADÓ mozgószínház
Csütörtök, péntek
A más hűadés
dráma 3 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

URANIA
mozgó-
színházCsütörtök, péntek
Az ártatlan
dráma 3 felv.Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor,
hétköznap 5 órakor kezdődnek.

NYILTÉR.

ÉRTESÍTÉS.

Nagyrahegyi úti vendég kávéházra a
Rákóczi-uti bazárépületben (Hegedűs
hírszpiroda mellett)

fiók üzletet nyitottam

Régi jó összeköttetésem lehetővé teszi,
hogy dacára a nehéz beszerzési viszonyoknak a legkényesebb igényeket, úgy
cicso árakban, mint a választékban
u. m. fűzőkben, haskötők, fűzővé-
dők, gummik és az összes kellékek
ben nagybecsű vevőimet kielégíthetem.

Tisztelettel

Rosenzweig Róza

Telefon 632.

HETI ÁRJEGYZÉK:

Vizespohár csiszolt üvegből	—26
Boros pohár csiszolt üvegből	—20
Vizeskancsó csiszolt üvegből	150
Boros palack csiszolt üvegből	150
Teáscésze fehér finom porcellán	1—
Teáscésze színes finom porcellán	180
Porcellán vizeskancsó díszítéssel	250
Kávésbögre emlék felirással	—70
Fali sőtartó majolika fedéllel	250
Majolika vizeskancsó színezéssel	8—
Teáskészlet aranyozással	10—
Kávékészlet aranyozással	10—
Feketékészlet aranyozással	10—
Mosdókészlet felszerelve	12—
Ebédőkészlet aranyozással	40—
Vizeskészlet színes aranyozással	4—
Boroskészlet színes aranyozással	4—
Söröskészlet színes aranyozással	4—
Tésztakészlet finom majolika	5—
Befőtteskészlet 6 személyre	4—

Konyha felszerelési áruk.

Főzőedények.

Táblaüveg. Porcellánárak.

Képheretkezés művészi
kivitelben. Ablaküvegezés!

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg és porcellán nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

VIGADO

mozgó színház

Nagyvárad, Fekete Sas-Passage.

Csütörtökön és Pénteken

ünnepi előadás d. u. 3 órai kezdettel

A MÁS BÜNE

társadalmi dráma 3 felvonásban.

Katonai virtus.
Bohózat.

Lát kép.

Helyárak rendesek.

Előadások kezdete d. u. fél 6 órakor,
szombat és ünnepnap d. u. 3 órakor.Mindenféle vidéki megrende-
léseket azonnal szállítunk.
Telephon 92. sz.Széltől, hidegtől
kifujtjvörös arcra és kézre
továbbá szeplő, miteszer
és pattanások ellen

legjobb szer az

Alabástrom Crème,

mert a legtisztább és legjobb
anyagokból van összeállítva, mi-
nőségére és hatásaira nézve felül-
mulja az összes forgalomban
levő készítményeket. Kétféle
minőség van nappali és esteli
használatra.

1 tégely ára 1 kor. 50 fill.

Alabástrom
pipere szappan.Legtisztább, legfinomabb nő-
vényi zsirokból van összeállítva.
Teljesen lugmentes, mivel az
alabástrom szappan tiszta Lano-
linnal van tulzsirosítva, a miért
is az arcot nem marja, nem
csipi, hanem az arcbőrt üdévé,
puhává és simává teszi.

1 drb ára 4 korona.

Szeplő elleni

valódi LISZKA-VIZ.

1 üveg ára 2 korona.

Ezen szerek kaphatók;

NÉMETH PÁL

„Arany Kereszt”
gyógyszertárában.Nagyvárad, Szent László-tér.
(Városháza mellett.)

4 OLCÓSÓ HÉT

a nyári vásár alkalmából

Czillér Imre nagyáruházában.

Junius 1-től junius 30-ig az összes raktáron levő ruházati cikkek leszállított olcsó árak mellett kerülnek eladásra.

Ruhaszövetek, costum és ruhaselymek, nyers és divatszineken mosókelmék. Batist, grenadin, carton, Delain, Lüster.

Blousok, selyem kötött kabátok selyem köpenyruhák és felöltők. Juponok nap-einyók. Keztyük, barisnyák, tricók és diszkötények. Legujabb Linon és csipke gallérok. Lüster mosó fehér és fekete diszkötények.

Gyönyörű kalapok, hölgyek, leánykák és gyermekek részére.

Gyermek ruhák, kötények, fin mosó öltönyök, zefir és apacs ingek és blousok.

Fürdő ruhák, és köpenyek és frottirárak.

Kézimunkák és anyagok.

Férfi divat cikkek. Ing, gallér, kézelők, nyekkendő ujdonságok, zefir és nyersselyem ingek. Kalapok és Sportsapkák.

Szőnyeg, függöny, paplanok, ágynemű és legjobb fehérneműek. Roletta vásznak, Cérnák és foralok nagyban és kicsinyben. Utazó cikkek bőröndök, kosarak.

Összes katonai felszerelések legolcsóbban

Czillér Imre nagyáruházában.

Olcsó takarmány!

Lovak, szarvasmarhák etetésére

maláta

k a p h a t ó

métermázsánként 6 K-ért.

Moskovits Mór és fia r.-i.-nál

Kolozsvári-utca 62.

Hasábos és vágott

TÜZIFA

szükségletét a legnagyobb bizalommal csak

JENEI M. CÉGNÉL

szerezheti be

Nagypiac tér, Kugler és Andrányi palota. Telefon 10-13. szám.

Megrendelések pontosan kimérve, kívénatra házhoz szállíttatnak.

* **Több darab föld** a város belterületén előnyös fizetési feltételekkel eladó. Általános Takarékpénztár r.-t. Nagyvárad, Bémer tér.

* **Eladó** Bethlen és Kaszárnya u'ca sarkán egy italmérséssel ellátott üzletház előnyös fizetési feltételekkel. Általános Takarékpénztár r.-t. Nagyvárad, Bémer-tér 2.

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel értesítem Nagyvárad város és Biharvármegye igen tisztelt közönségét, hogy a JELINEK FERENC virágüzletéből, a hol hosszú évek óta voltam alkalmazva, a mai napon kiléptem s egyben halás köszönetem fejezem ki a nagyrabecsült közönségnek a szives elismerésért és bizalomért, mellyel megtisztelni voltak szivesek s nagyon kérem, hogy becses pártfogásukat a május 1-én Rákóczi-ut Nyiry-házban megnyitott

VIRÁG-ÜZLETEMNEK

fenntartani kegyeskedjenek; minden igyekezetemmel azon leszek, hogy a nagy érdemű közönség megelégedését fokozottabb mértékben kiérdemeljem.

Szakértelem! Elegáns modern kötészet! Szolid árak!

Ismételve kérem becses pártfogásukat.

Teljes tisztelettel

FEHÉR ETELKA

virág-üzlete, Rákóczi-ut.

Élelmezési ajánlat!

ASZÓDI MIHÁLY

fűszer, csemege és cukorka nagykereskedő,
Kossuth-u. Sas-palota. Telefon 635.

Ajánlok nagyban: kecskeméti gyümölcs konzervet dobozokban, téli szőlőmárt, rendkívül nagy választék italokban: konyak, rum, szilvórium, seprő, törköly, likörök és barack pávlat, tokaji borok, továbbá Windischgrätz, Domonyi és Andrányi-féle borok, diána sósborszesz, mogyoró mazsola, feltört dió és letező mindenféle csokoládé 140 áru és cukorkák.

Valódi málna és citrom szörp. 1/2 kilós kecskeméti zseri érkezett 1000 áru nagy és kicsinyben.

Tárnoki László

cserép és palafedő m.
Szt. Péteri-u. 3. Telefon 886.

Eszakmába vágó munkákat a legjutányosabban elvállal.